

Iparművészeti Múzeum, látogatás a régi bútorok raktárában és a bútorrestaurátor műhelyben

2015. november 17-én 13 egyesületi tagunkkal találkoztunk az Iparművészeti Múzeumban. Már várt minket a régi bútorok szakavatott ismerője, aki a mai programunkon vezetőnk volt.

Az előcsarnokba lépve immár sokadjára ismételten megcsodáltuk a gyönyörű épületet. Az Iparművészeti Múzeum palotája, a magyar szecessziós építészet remekműve, 1893 és 1896 között épült Lechner Ödön és Pártos Gyula tervei szerint.

Lechner oly módon teremtette meg az egyetemes igényű és értékű magyar nemzeti építészeti formanyelvet, hogy egyaránt merített a keleti, a nyugati, valamint a magyar népi művészetből. Az európai szecesszió kiemelkedő épületének számító palota megoldásai különlegesen: kívülről hatalmas, színes kupola borul az épületre, mely belül keleti pompát idéző architektúrával, továbbá kétszintű árkádsorral övezett nagy üvegsarnokkal fogadja a látogatót. Magyaros ornamentikával gazdagon díszített külső-belső kerámiaburkolatát és tetőzetét a világhírű pécsi Zsolnay-gyár állította elő.

Az épületet a millenniumi rendezvények záróakkordjaként Ferenc József osztrák császár és magyar király avatta fel 1896. október 25-én. A múzeum ekkor kapott először önálló épületet, bár az intézmény gyűjteményeivel együtt már 1872 óta létezett: a londoni és a bécsi után ez a világon harmadikként alapított iparművészeti múzeum. Létrehozásának fő célja az volt, hogy a magyar műipar fejlesztése s a közízlés nemesítése céljából példaértékű műgyűjteményt hozzanak létre, s a muzeális gyűjtemény mellett könyvtár és iskola is működjék benne.

A Bútorgyűjtemény 4000 darabot számláló kollekcója berendezési tárgyak (bútorok, hangszerek) mellett egyéb famunkákat (kispasztikát, mézeskalácsformát, játékot) is őriz. Nemzetközi szempontból is számottevő a francia gyűjtemény. Reneszánsz bútorok mellett 18. századi, vezető párizsi műhelyekben készült, híres mesterekhez köthető, jelzett darabokkal. Több műtárgyuk párdarabja neves külföldi gyűjteményekben található. Figyelemre méltó darabok származnak az európai bútorművesség több fontos központjából, így Itáliából, Németalföldről és Angliából, valamint spanyol földről is. A régi magyar bútorművesség szintén európai rangú művekkel képviselteti magát. Nemzetközileg ugyancsak jelentős a 19–20. század fordulójáról, a szecesszió időszakából származó anyag, a magyaron kívül brit, francia és osztrák tárgyakkal.

Lementünk a múzeum alagsorába, ahol azokat a régi bútorokat tárolják, amelyeket helyhiány, vagy rossz állapotuk miatt nem tudnak kiállítani.

Vezetőnk először a székeken mutatta be, hogy különböző korokban milyen formájú ülőalkalmatosságok voltak divatban, kezdve a kora reneszánsz összecsukható széktől a szecessziós stílusú sarokszékig.

Érdekes és praktikus példája volt annak, hogy nem minden az, ami látszik, következő bútordarabunk. Ezt a szép neogótikus díszítésű széket egy mozdulattal szét lehet nyitni és könyvtári létra lesz belőle.

Azt is megtudtuk, hogy régen a ruhákat ládában tárolták. A ládák végén két fogantyú volt, így lehetett szállítani őket. Később helytakarékoság miatt két ládát egymás tetejére raktak, innen már csak egy lépés volt a mai szekrény kialakulása.

Átmentünk a bútorestaurátor műhelybe, hogy megismerkedjünk az ott folyó munkával. Vezetőnk elmondta, hogy az Iparművészeti Múzeum öt gyűjteményi főosztálya mindegyikének szerves része a restaurátorműhely. A gyűjteményi egységek az anyagok, technikák alapján jöttek létre, s lényegében az alapítástól napjainkig fennmaradtak. A bútorgyűjteményben faanyagok, bútorok restaurálásával foglalkoznak. A restaurátorok szakirányú, felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, és nemcsak képzett szakemberei saját területüknek, hanem művészei is.

Mivel az egyes restaurátorok a gyűjteményi osztályok kebelén belül dolgoznak, a muzeológusoknak és a restaurátoroknak alkalmuk van rendszeres konzultációra a tárgyak megőrzését, restaurálását illetően. Munkájuk eredménye folyamatosan látható a múzeum történeti kiállításain. A munkatársak oktatóként, konzulensként részt vesznek a restaurátorképzésben is. A frissen diplomázó restaurátorok keze nyomán múzeumi tárgyak kelnek új életre, melyek évről-évre kiállításon szerepelnek.

A restaurátori munka széles körű ismereteket, felkészültséget igényel, ugyanakkor egyfajta alázatot is, hiszen egy más korban készült alkotást kell kézbe venni, melynek hű rekonstrukciója nem lehetséges az anyagok, a technikai eljárások ismerete és a szakmai elkötelezettség nélkül. Ez a munka igen összetett, és változó korunkkal együtt alakul, hiszen a szakembernek ismernie kell a legújabb módszereket, például a modern anyagvizsgálati eljárásokat.

Érdekes volt látni a műhelyben, hogy hányféle szerszámmal dolgoznak a szakemberek. Éppen egy szecessziós asztalka és egy biedermeier polc helyreállításával foglalkoztak, igen nagy türelemmel. Megköszöntük a szívélyes fogadtatást, vezetőnknek pedig a szakavatott ismertetést. Elhatároztuk, hogy a jövőben is ellátogatunk a múzeumba és megismerkedünk egy másik restaurátor műhely munkájával.

Mai programunk a Terézvárosi Önkormányzat támogatásával valósult meg, melyet tagjaink nevében ezúton is köszönünk.

Mógor Gabriella túravezető